

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายดังนี้

เพื่อประเมินผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ปีการศึกษา 2546 ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา เพื่อนร่วมงานของนักศึกษาโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา และนักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษาที่ทำการสอนอยู่

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษาประจำปีการศึกษา 2546 จำนวน 27 คน ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษาจำนวน 27 คน เพื่อนร่วมงานของนักศึกษาโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษา จำนวน 135 คน และนักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิครูการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ที่ทำการสอนอยู่จำนวน 135 คน

ในการรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ได้ส่งแบบสอบถามไปให้ จำนวน 324 ฉบับ ได้รับคืน 324 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม 4 ชุด

1. เครื่องมือชุด ก เป็นแบบประเมินผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปรียญาตรทางการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา สำหรับนักศึกษา
2. เครื่องมือชุด ข เป็นแบบประเมินผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปรียญาตรทางการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา สำหรับผู้บังคับบัญชา
3. เครื่องมือชุด ค เป็นแบบประเมินผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปรียญาตรทางการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา สำหรับเพื่อนร่วมงาน
4. เครื่องมือชุด ง เป็นแบบบันทึกการสัมภาษณ์นักเรียนที่นักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปรียญาตรทางการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ที่ทำการสอนอยู่ สำหรับนักเรียน

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 นักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ที่เข้าศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปรียญาตรทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเป็นเพศหญิง 16 คน คิดเป็นร้อยละ 59.30 เพศชาย 11 คน คิดเป็นร้อยละ 40.70 ประสบการณ์การปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่ประสบการณ์ด้านการสอน 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 55.5 รองลงมามี 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2 ประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนน้อยที่สุดคือ 21 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.4 วิชาที่สอนพบว่าส่วนใหญ่สอนทุกกลุ่มวิชา / ทุกกลุ่มประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 48.2 รองลงมามีวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 14.8 วิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 11.10

1.2 ผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปรียญาตรทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนใหญ่พบว่า เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 88.90 ประสบการณ์ในการบริหารส่วนใหญ่คือ มากกว่า 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.90 รองลงมามี 21 – 25 ปี และ 10 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2 และ 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 18.5 ตามลำดับ ประสบการณ์การบริหารน้อยที่สุดคือ น้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.70

1.3 เพื่อนร่วมงานของโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้วุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 55.60 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 44.40 ประสบการณ์ด้านการเรียนการสอน พบว่าส่วนใหญ่มีประสบการณ์ระหว่าง 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 39.20 รองลงมาคือ 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.6 และ 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.40 และ 21 – 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.8 และน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.60 ตามลำดับ วิชาที่สอนพบว่าส่วนใหญ่สอนทุกวิชา คิดเป็นร้อยละ 48.10 รองลงมาคือวิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 17.00 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 13.3 วิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 11.90 วิชาพลศึกษา คิดเป็นร้อยละ 3.00 วิชาคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 2.02

2. ความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นครู พบว่า ความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในรายข้อพบว่า หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเพิ่มมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนความรู้ความเข้าใจที่เพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ การประเมินผลตามสภาพจริง การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษาตามการรับรู้ของตนเองมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.76 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหรือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.33 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.07 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.30 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้น ตามการรับรู้ของนักเรียนมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับศักยภาพของผู้เรียน จัดกิจกรรมที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ นำผลการประเมินใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.91 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ ตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.79 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

3.99 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ จักกกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลาย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.97 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ นำเทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ย 3.59 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการจักกกิจกรรมการเรียนการสอนของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ ตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.03 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า จักกกิจกรรมที่เสริมสร้างหรือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมมีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ ประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง มีค่าเฉลี่ย 3.78 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

4. การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ ตามการรับรู้ของตนเองมีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.55 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นำเทคนิคการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ มาใช้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.93 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.89 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาน้อยที่สุดคือ เผยแพร่ / ให้คำแนะนำในการใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีแก่เพื่อนครูมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 2.96 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.63 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นำเทคนิคการจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ มาใช้ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 3.96 ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาได้แก่ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองตามมาตรฐานคุณภาพวิชาชีพครู มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.84 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาดตนเองน้อยที่สุด คือ สื่อข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.92 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ใช้ทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.37 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ มุ่งมั่นพัฒนาตนเองตามมาตรฐานคุณภาพวิชาชีพครู มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาดตนเองที่น้อยที่สุด คือ สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

5. การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นในด้านการปฏิบัติงานเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนครูของครูประจำการที่เข้าศึกษาในโครงการฯ โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.87 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าคิดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.19 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มีความพอดี ประหยัดและไม่ประมาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด คือ มีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพงานอย่างต่อเนื่อง มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.44 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของเพื่อนครู มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 3.88 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า รับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.12 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มีความพอดี ประหยัดและไม่ประมาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.08 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพในการทำงานเป็นระยะๆ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.51 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

การพัฒนาตนเองที่เพิ่มขึ้นตามการรับรู้ของผู้บังคับบัญชา มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.07 ซึ่งอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า คิดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ การที่หลากหลายในการเรียนรู้ เห็นประโยชน์ของนักเรียนสำคัญที่สุด และทุ่มเท อุทิศทำงานอย่างจริงจัง มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 4.30 ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมาได้แก่ ดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย มีความพอดี ประหยัดและไม่ประมาท มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด คำนึงถึงคุณภาพในการทำงานทุกขั้นตอน มีการตรวจสอบและประเมินคุณภาพในการทำงานเป็นระยะๆ มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 3.85 ซึ่งอยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเมื่อเทียบกับวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ อาจกล่าวได้ว่าสอดคล้องกับเป้าหมายทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพที่กำหนดไว้ โดยมีครูประจำการที่ยังไม่มีวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษาให้ความสนใจและเข้าร่วมโครงการอย่างมาก โดยสรุปข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 27 คน เป็นเพศชายร้อยละ 59.3 เพศหญิง ร้อยละ 40.7 มีประสบการณ์การทำงาน 16 – 20 ปีมากที่สุด ร้อยละ 55.5 5 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 22.2 และพบว่าครูส่วนใหญ่ต้องสอนทุกวิชา / ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ร้อยละ 48.2 และสอนรายวิชาอื่นๆ ตามความต้องการจำเป็นของสถานศึกษาต่างๆ นอกจากนั้นครูและผู้บริหารในสถานศึกษาต่างๆ ยังมีส่วนร่วมในการพัฒนาบุคลากรทุกชั้น

ตอนตั้งแต่การเริ่มโครงการ การกำหนด กรอบความคิด กิจกรรมการพัฒนา และการประเมินผลครูประจำการที่เข้าร่วมโครงการ จนทำให้ผลการพัฒนาด้านต่างๆ เพิ่มขึ้น ดังนี้คือ

1. ด้านการมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นครู สรุปได้ว่าความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพิ่มขึ้นมากที่สุด และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินผลตามสภาพจริง และการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เพิ่มขึ้นน้อยที่สุดซึ่งเป็นปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไขต่อไป

2. ด้านการพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จากการรับรู้ของตนเอง การรับรู้ของนักเรียนที่สอน จากเพื่อนครูและผู้บังคับบัญชาในสถานศึกษา สรุปได้ว่านักศึกษาพัฒนาตนเองเฉลี่ยโดยรวมเพิ่มขึ้นในระดับมาก และคะแนนเฉลี่ยสูงสุดในด้านต่างๆ ได้แก่ การจัดกิจกรรมที่เสริมสร้างหรือปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม มีการจัดกิจกรรมที่หลากหลายขั้นและการจัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตย เป็นต้น ส่วนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด ได้แก่ การประเมินพัฒนาการของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง การนำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และการนำเทคโนโลยีและสื่อที่เหมาะสมมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน

3. ด้านการพัฒนาการเป็นผู้นำทางวิชาการของนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการ ให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษาตามการรับรู้ของตนเอง เพื่อนครูและผู้บังคับบัญชา สรุปได้ว่านักศึกษาพัฒนาตนเองเฉลี่ยโดยรวมในระดับมาก และคะแนนพัฒนาเพิ่มขึ้นเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การนำทรัพยากรและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้รวมทั้งการนำเทคนิคการจัดการเรียนรู้ใหม่ๆ มาใช้ ส่วนค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้นของการพัฒนาตนเองที่น้อยที่สุด ได้แก่ การเผยแพร่ / การให้คำแนะนำในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีแก่เพื่อนครู และการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน

4. ด้านการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน เพื่อนร่วมงานของครูประจำการ ที่เข้าศึกษาค้นคว้าโครงการฯ โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา สรุปได้ว่านักศึกษาพัฒนาตนเองเพิ่มขึ้นมีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีคะแนนพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นรายด้านสูงสุด ได้แก่ การติดตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ การเห็นประโยชน์ของนักเรียนสำคัญที่สุด และทุ่มเทอุทิศทำงานอย่างจริงจัง มีความรับผิดชอบต่อตนเอง และผู้อื่น ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนการพัฒนาตนเองน้อยที่สุด ได้แก่ การตรวจสอบและประเมินคุณภาพในการทำงานเป็นระยะๆ อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประเมินและติดตามผลนักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ของนักศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ซึ่งเป็นนักศึกษาที่เข้าศึกษา ในปีการศึกษา 2546 มีสาระสำคัญดังนี้

1. ผลการวิจัยด้านความรู้ ความเข้าใจเรื่องพื้นฐานเกี่ยวกับการเป็นครูพบว่า นักศึกษาใน โครงการที่ผ่านการพัฒนาตามโครงการ มีความรู้ ความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับความเป็นครูทุกด้าน เพิ่มขึ้นในภาพรวมและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ซึ่งเนื่องมาจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ ดำเนินโครงการและจัดกิจกรรมตามแนวทางที่ สมชาย ภาพแสง (2542 : 42) ได้กล่าวถึง ความจำเป็นที่ต้องจัดและพัฒนาโครงการนี้ด้วยเหตุผล โดยสรุปว่า การพัฒนานุเคราะห์มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งปัจจุบันความเจริญอย่างรวดเร็วของประเทศ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในปัจจุบัน ความเจริญอย่างรวดเร็วของประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนานุเคราะห์ครู ตามแนวที่ กัลยากร กลายสุข (2539 : 20-21) ได้สรุปความสำคัญในการพัฒนานุเคราะห์ 6 ประการ คือ

1. การพัฒนานุเคราะห์ช่วยให้เป็นระบบและวิธีการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพดีขึ้น
2. การพัฒนานุเคราะห์เป็นวิธีการหนึ่งช่วยให้เกิดการประหยัดลดความสิ้นเปลืองของวัสดุที่ใช้ปฏิบัติงาน
3. การพัฒนานุเคราะห์ช่วยลดระยะเวลาให้น้อยลง
4. การพัฒนานุเคราะห์เป็นการช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ผู้บังคับบัญชาให้น้อยลง
5. การพัฒนานุเคราะห์เป็นการช่วยกระตุ้นบุคลากรต่าง ๆ ให้ปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน
6. การพัฒนานุเคราะห์ช่วยให้บุคลากรมีโอกาสได้รับความรู้ ความคิดใหม่ๆ ทำให้เป็นกันเห็นสมัยต่อความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ

2. ผลการวิจัยด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ของนักศึกษาโปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ซึ่งได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้นในระดับมาก และเป็นผลมาจากการพัฒนาครู ในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตามแนวคิด ทฤษฎีของ สุวัชัย สุเมธินฤมิตร (2539 : 21-22) ให้มีการพัฒนาครูด้านต่าง ๆ คือ ได้เสนอองค์ประกอบที่จะทำให้ครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ คือ

1. ด้านความรู้ ได้แก่ ความรู้ในด้านเนื้อหาวิชา สมรรถภาพสำหรับการสอน
2. ด้านทักษะ และความรู้ทางวิชาชีพครู

2.1 ทักษะทั่วไป ได้แก่ ทักษะในการวางแผนจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ทักษะในการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม และกิจกรรมเสริมทักษะต่าง ๆ

2.2 ทักษะในวิชาที่สอน ได้แก่ กลุ่มวิชาที่กำหนดไว้ในชั้นเรียน

3. ด้านคุณลักษณะและทัศนคติ ได้แก่ ใช้คำพูดชัดเจน เข้าใจง่าย มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ใฝ่หาความรู้ที่ทันสมัยอยู่เสมอ และมีความเป็นประชาธิปไตย

3. ผลการวิจัยด้านการพัฒนาการเป็นผู้นำทางวิชาการ ของนักศึกษาโปรแกรมธุรกิจศึกษา ตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้รับคะแนนค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ซึ่งเกิดจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ทางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ดำเนินการตามโครงการและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับความรู้ และทำการศึกษาค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดทั้งในมหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยอื่นๆ ตลอดจนการสืบค้นข้อมูลที่กว้างไกล ซึ่งการศึกษาจากผลวิจัยได้สอดคล้องกับการวิจัยของ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2536 : 262) ระบุสมรรถภาพครูไว้ว่า มีอย่างน้อย 5 ประการ คือ

1. สมรรถภาพด้านความรู้ทั้งด้านเนื้อหา วิธีสอน จิตวิทยา
2. สมรรถภาพด้านเจตคติเกี่ยวกับค่านิยม เจตคติที่ดีต่อผู้อื่น
3. สมรรถภาพด้านปฏิบัติ คือ สามารถแสดงออกอันเป็นผลจากข้อ 1 ได้ดี
4. สมรรถภาพที่ส่งผลต่อการเรียนรู้
5. สมรรถภาพด้านการค้นคว้า

4. ผลการวิจัยด้านการพัฒนา การปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน และเพื่อนครู ของนักศึกษาโปรแกรมธุรกิจศึกษา มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ได้ดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาตามจุดหมายของโครงการ ซึ่งนักศึกษาในโครงการจะต้องเรียนรู้และฝึกปฏิบัติด้านคุณธรรม จริยธรรม และพัฒนาความประพฤติให้อยู่ในกฎ ระเบียบ ของทางมหาวิทยาลัย และกิจกรรมการพัฒนาตนเอง ซึ่งได้สอดคล้องกับแนวทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาครู ซึ่งพระธรรมปิฎก ปอ. ปยุตโต (2542 : 11-12) ได้เสนอแนวคิดไว้เรื่อง การพัฒนามนุษย์ว่าการฝึกฝนของมนุษย์นั้นเรียกว่า การศึกษา (สิกขา) แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ พฤติกรรม จิตใจ และปัญญา เรียกว่า ไตรสิกขา มีสาระดังนี้

1. สิด คือ การฝึกฝนพัฒนาด้านพฤติกรรม หมายถึง การพัฒนาพฤติกรรมทางกาย และวาจา ให้ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง และมีผลดี

2. สมาธิ หมายถึง การฝึกฝนพัฒนาด้านจิตใจ เพราะจิตเป็นฐานของพฤติกรรม ถ้าจิตได้รับการพัฒนาที่ดีงามแล้ว ก็จะควบคุมดูแล และนำพฤติกรรมไปในทางที่ดีงามด้วย แม้ความสุข ความทุกข์ ในที่สุดก็อยู่ที่ใจ

3. ปัญญา หมายถึง การพัฒนาปัญญา ซึ่งมีความสำคัญสูงสุด เพราะปัญญาเป็นค่านำทางและควบคุมความประพฤติทั้งหมด

นอกจากนี้ยังมีการจัดกิจกรรมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ประสานการพัฒนาตนเองของนักศึกษาระหว่างคณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ และผู้บังคับบัญชาของนักศึกษาในโครงการหรือหน่วยงานต้นสังกัด ช่วยดูแล ตรวจสอบ นิเทศติดตามเป็นระยะๆ ตลอดที่ได้ศึกษาดูตามโครงการนี้

สรุปแล้ว โครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ทำให้นักศึกษาในโครงการได้รับประโยชน์ในทุก ๆ ด้าน และเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อวงการศึกษไทยอย่างยิ่ง และยังทำให้ครูได้พัฒนาตนเอง และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยตรง เพิ่มทักษะการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความรู้ในทุก ๆ ด้านเพิ่มขึ้น และมีความสามารถที่ดีเกี่ยวกับการเป็นผู้นำทางวิชาการเป็นอย่างดี

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการวิจัยเรื่องการประเมินและติดตามผลนักศึกษาตามโครงการพัฒนาครูประจำการให้ได้รับวุฒิปริญญาตรีทางการศึกษา โปรแกรมวิชาธุรกิจศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ควรมีโครงการต่อเนื่อง เพราะยังมีบุคลากร เช่น บุคลากรโรงเรียนเอกชน และของรัฐบาลบางแห่งยังไม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี
2. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ควรจัดกิจกรรมการเรียน และหลักสูตรให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพนักเรียนโดยตรง และพัฒนาบุคลากร และเปิดสอนบุคลากรให้ตรงกับกลุ่มวิชาที่กำหนดในหลักสูตร 8 กลุ่มสาระ เพื่อเพิ่มการสอนโดยตรง
3. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ควรมีการวิจัยและติดตามผลนักศึกษาภาคปกติ ว่าจบการศึกษาไปแล้วสามารถบรรจุและทำงานอะไรบ้าง หรือวิชาเอกที่สามารถเข้าสู่ระบบการทำงานของรัฐบาล และการสอบเข้าทำงานใช้วิชาอะไร เพื่อเตรียมนักศึกษาเข้าสู่ระบบงานที่มีคุณภาพ
4. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ ควรวิจัยพัฒนาหลักสูตรอบรมบุคลากรด้านการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาวิจัยที่เป็นหลักสูตรระยะสั้น เพื่อประโยชน์ต่อวงการศึกษต่อไป